

Høringsuttalelse til Lloyds marked

Ringerike kommune har sendt Tronrud Eiendom AS' planer om «Lloyds marked» på høring med frist for uttalelser 31. august 2021.

Lloyds marked omfatter ca. 18,5 daa. Det framgår at hensikten med planene er å «legge til rette for ny og sentrumsnær utvikling i et attraktivt område, «tilby næringsarealer med sentral beliggenhet i nær Hønefoss stasjon, videreutvikles til et moderne, miljømessig og bærekraftig byområde, sikre utvikling av et sentralt område i tråd med prinsippene for samordnet areal- og transportplanlegging».

Lloyds marked kan ikke se løsrevet fra planen om «Øya» og «Tippen». Til sammen inngår de i en radikal stor plan med en bebyggelse som for all overskuelig framtid vil endre Hønefoss. I virkeligheten er det tale om en helt ny bydel, eller snarere en by i byen.

Planene har trigget et så stort engasjement blant byens befolkning, at kommunen har gått til det uvanlige skritt, å legge dem ut på offentlig høring.

Eiendomsutviklere har en kort tidshorison for avkastning på investert kapital. De som skal fatte de politiske beslutningene på vegne av dagens og framtidens innbyggere, må evne å se mye lenger fram, avklare om det virkelig haster å få planene satt ut livet, og om de tjener byens innbyggere.

De planlagte bygningsstrukturene og arealutnyttelsen avviker fra alt som til nå er bygget i byen. Spørsmålet reiser seg om det er ønskelig at det er dette som skal «sette (småbyen) Hønefoss på kartet»? Selgerne av prosjektene gjentar at det er nødvendig å «rigge for vekst», og at «fortetting», nærmest er synonymt med god byutvikling. Man kan spørre seg hvorfor det er nødvendig at Hønefoss sentrum skal vokse flere tusen nye innbyggere? Trenger Hønefoss flere kjøpesentre?

Et sentralt premiss for planene er at Ringeriksbanen realiseres. Med den skal Hønefoss trekke til seg de nye innbyggerne, som blant annet skal bo i den nye bydelen, og gjerne pendle til Oslo med banen. Tilsynelatende må Hønefoss sentrum derfor utvikles til en kopi av Lillestrøm eller Ski. Det er påvist at Ringeriksbanen ikke er samfunnsøkonomisk lønnsom. Med usikre kostnader, betydelige miljøulempere og ikke vedtatt byggestart, er prosjektet langt fra fredet fra å bli utsatt, eller sågar skrinlagt. Pandemien og hjemmekontor har vist at behovet for pendling ikke blir som før, og at behovet for nye kontorlokaler ikke vokser inn i himmelen.

Det renommerte arkitektfirmaet Snøhetta er engasjert for å sikre at historiske bygningsdeler, bygninger og anlegg i planområdet bevares og reguleres i tråd med byplanen. På denne måten skal «ny bebyggelse danne en kontrast til det eksisterende, for å synliggjøre den bevaringsverdige bebyggelsen, og fremheve dens kvaliteter». Uten tvil vil ny-bebyggelsen danne kontrast til det eksisterende. I Snøhettas beskrivelse av klokketårnet og fasadene mot brua brukes forskjellige floskler som «barokke», «jugend» og «murale». Virkeligheten blir snarere at de kommer til å framstå som små puslete rariteter som overveldes av de brutale nye konstruksjonene, kjøpesenteret, høyblokk og klyngene av boligblokker. Snøhettas illustrasjoner, med unge vakre, urbane mennesker, (betegnende nok finnes det ikke én eneste eldre person, eller en rullator på bildene), travelt til og fra Lloyds marked, Tømmertorget og Pipeplassen, tildekker virkeligheten.

Utbyggingsplanene vil bidra til en sosialt skjev byutvikling. Det er ikke barnefamilier og slett ikke lokale i etableringsfasen, som vil ha råd til å flytte inn i de planlagte leilighetene. Barnefamilier fra Oslo vil neppe flytte til Hønefoss for å bo i blokk. Den sannsynlige kjøpergruppen for de planlagte leilighetene, er middelaldrende med god råd. Jeg er redd de seinere årenes utvikling av Hønefoss sentrum antyder hva vi kan vente å få mer av hvis planene realiseres. «Brutorvet» har etter mitt skjønn ikke bidratt til en estetisk positiv utvikling av Hønefoss sentrum, ei heller til mer «liv».

Hønefoss ligger der den ligger på grunn av nærheten til elvene og fossen. Klimaendringene gjør at vi må regne med hyppigere og mer ødeleggende flomhendelser i framtida. NVEs generelle anbefaling

er derfor å styre arealbruken slik at man unngår ny utbygging i områder utsatt for fare. Dette gjelder blant annet flate lavtliggende områder som er elvesletter dannet av flommer opp gjennom tidene. Som nettopp de i Hønefoss, nedstrøms fossen.

Ringerikes politikere skal ta beslutninger som vil berøre framtidige generasjoner av Hønefoss' innbyggere. Hvis motstanden mot planene er så store som engasjementet tyder på, må de politiske beslutningstakerne ta tilbake styringen fra utbyggerinteressene. Disse må på sin side utfordres til å komme med mer «lavmælte» planer, gjerne med et innslag av sosial boligbygging, alt bedre tilpasset Hønefoss' historie og uttrykk for det den er, nemlig en småby.

Hønefoss 31. august 2021

Øyvind Eidsgård